

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek II., Dukas M., Ooppelik A., «Altalanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilvter petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Ő Felsege uralkodásának ötven- éves jubileuma.

E hó 2-án töltötte be Felseges Urunk s királyunk dicső uralkodásának ötvenedik esztendejét.

A magyar nemzet a királya iránt érzelt alattvalói szeretetének, tiszteletének, ragaszkodásának és hódolatának adott kifejezést, amidőn résztvett az uralkodó jubileumi ünnepén s osztozott a monarchia másik része népeinek a fölötti örömeiben, hogy a Mindenható a monarchia nagy uralkodóját, aki a mi felkent királyunk is, népeinek hódoló szeretete s a külföld osztatlan tisztelete között 50 éven át megtartotta.

Nem rideg kötelességérzelből hódolt a magyar fölkennt királyának, mert alattvalói hódolatának tiszta forrása: az iránta érzett őszinte szeretet és nagybecsület. S ez nem is lehet másként! Hisz Ő Felsege minden szeretésnkben vagy bajunkban támaszunk, védőnk, vigaszunk és reményünk, igazságos bíránk és jó atyánk, s viszont a nemzet is osztozódik a király örömeiben vagy bánatában s királyával együtt érez annak jó vagy balszerencséje közt.

Amidőn tehát Ő Felsegének 50-éves jubileumán is megnyilatkozott a nemzet lojalis közérzete, akkor csak a király

felkent személye iránti határtalan tiszteletének és törhetetlen ragaszkodásának óhajtotta tanubizonyságát adni, a mi hagyományos tulajdona és ősi erénye a magyarnak! — s jubileuma napján az Egek Urához azért fohászzkodott hálaímejével s esdő könyörgésével, hogy népeinek jó ságos atyját hosszú étellel áldja meg s uralkodásának nehéz munkájához adjon továbbra is erőt és kegyelmet!

Legyen áldás, szerencse imádott királyunk további munkáján! Legyen boldog, fellegtelen s meglegedett szeretett királyunk további élete! Eljen Ő császári és apostoli királyi Felsege igen, igen soká!

Vidékünk minden részében áhitattal ünnepelték meg az 50-éves évfordulót. A jubileum előestéjén a templomok összes harangjai meghuzattak s másnap ünnepi misék mondatnak.

Csáktornyan az itt időző főispán, a dsidás-osztály tisztikara, a polgári hatóságok, hivatalok tagjai, tisztviselői, az iskolák tanítúletei, tanulóserég, a város közönsége nagy számban vettek részt a szent-ferencziek templomában tartott ünnepi misén, melyen Horváth Lajos házfőnök pontifikált. Az áll. tanítóképző-intézet ifjusága a kóruson egyházi énekeket s a mise végén királyhymnusz-t énekel.

A dsidás hadosztály legénysége részére a mise végeztével a kaszárnya udvarán tábori mise tartatott, a legénység sortűzet adott s ugy a tisztikar, mint a legénység között kiosztattak a jubileumi emlékérmek. Délben a tisztikar ünnepi ebédet adott, melyre a főispán s a helybeli polgári hatóságok vezetői is hivatalosak voltak.

Az izr. templomban délután tartatott meg a hálaadó istentisztelet, melyen ugy a katonaság, mint a polgári hatóságok és a közönség képviselve voltak. Schwarz Jakab rabbi megható imát mondott Ő Felsegére, a kar pedig templomi énekeket s a végén a nemzeti hymnusz-t énekelte.

Gazdasági közlemények.

I.

A korai burgonya termesztéséről.

A korai burgonya termesztése csak akkor fizeli ki magát, ha a burgonya már május közepén, vagy végén piacra hozható, de akkor azután nagyon kifizeli magát. Ha szabadban akarunk termesztetni korai burgonyát, azt nedves, hideg talajba bizonyára nem fogjuk ültetni. Okvetlenül melyen művelt, porhanyós, meleg és jó erőben levő talajra van szükség, a mely ha lejtős, déli

T Á R C Z A.

A remekmű.

A nagy festőművészek alkotását
Hálás utókor őrzi, tiszteli;
Minek nem kelni többé élő mását,
Bámulják századok, gyönyörteli.

Az őrző csarnokokba egyre híven
Zarándokolnak késő unokák.
A régi gyönyör újra szól a szivben,
Mint ha zengnének ősi harsonák.

Méltóbb remekmű vagy te drága lányka!
Oly bájos, édes, düvölő varázs!
De nagy értéked a világ nem látja,
Előtte nő vagy, mint megannyi más.

Nincs értéked más ifju oldalánál:
Pályád közömbös, rá homály borul:
Remekmű ugy, ha a költő dalánál
Lényednek fénye a jövőbe hull.

Varsányi Gyula.

Ifju és agg.

— Angolból. —

Nem élhet soha együtt az agg s a fiatal,
Az agg csupa sóhajlás, az ifju csupa dal.

Az aggá a lemondás, ifjué a remény.
Az ifju nyári napfény, bus télidő a vén.

Ifjué a derült ég, aggá csak a boru.
Az ifju mindig vidám, az öreg szomorú.

Az ifju gyorsan áftut sziklás, vad tájakat.
Az aggnak lélekzete kurta és elakad.

A fiatal szökellő, az öreg sántikál . . .
Az ifju utja lángol, az öreg jégen áll.

Az ifju forró s bátor, az agg félénk, hideg.
Az agg kitér mindenek, az ifju senkinek.

Öregség, félek tőled! . . . Imádlak, ifjuság!
Az én kedvesem ifju és friss, mint a virág.

Sjess édes báránycám! A szavunk csókba hal
Ő érzem, hogy sokáig leszek még fiatal!

Poéta.

Véres napokból.

Görög felkelők kalandja.

Gyöngye szél enyhítette a júliusi nap hevét,
mikor a görög harezosok a zárda elé értek. Az a hét ruthén kalugyer, ki a klastromot lakta, ugyan nem valami szívesen eresztette be őket, de utóvégre mit tehetett. A görög sok, erős és felfegyverkezve, a kalugyer kevés, gyöngye és bátoratlan; ha nem nyílik a kapu: az a sereg majd bedöngeti vagy átmászik a falon, mely a klastrom udvarát körülzárta. Ez a fal ugyan magas volt és lörsékekkel ellátva, de mihaszna ennek, ha senki sem védheti. A jámbor kalugyerek tehát teljesítették keresztyény kötelességüket és menhelylyel kínálták üldözött hitrokonkaikat.

Ezek mint a szabadság bajnokai jöttek volna az országba, mikor az 1821. évi márczius havá-

ban Ypsilanti Sándor herceg betört Moldvába azon hitben, hogy a Romániában kiütött lázadás a bojárok ellen a jeladás arra, hogy a rothadt török birodalom keresztyény népei lerázzák a súlyos rabigát, mely alatt már annyi századon át ügyöttek. A komezeni sarj merész vállalata azonban kudarcot vallott: hívei a Hetairia tagjai, kik vele jöttek, legtöbben ott veszték a csatateréne; az albánok, oláhok és a pandurok pedig, a kiket maguk körül gyűjtött, elhagyták, elárulták abban a pillanatban, mikor velük győzni vagy meghalni készült. A hős fanariota Magyarországra menekült, hol Munkács várában marasztalták vendégszerető oltalmazással. Seregének maradványai pedig szétkergetve, hol egyik, hol másik irányban iparkodott az erdélyi vagy bukovinai határ felé, hogy keresztyény országban nyerjen asylumot.

Azok, kik a bukovinai határhoz közeli Szlatica klastromba tértek, kilencvenheten voltak, többnyire görögök, kiket a szerb Anasztazi kapitány vezérelt. Ez azonnal megtett minden intézkedést, hogy sikeresen védhessék magukat, és sietőre bizony elég oka volt, mert az ör, ki a templom tornyáról fűrkészte a vidéket, nemsokára egy hatalmas török sereg közeledtét jelentette. Több mint ezerötszázan voltak az oszmánok, egy bimbasi vezetése alatt. Három zsidó kalauzolta őket a hegyi utakon. Mikor közel voltak a klastromhoz, az áruló atyafiak elakartak illanni, de a bimbasi nem engedte őket, hadd várják be ők is a harc végét, hogy a győzelem után nyerjék el kialkudott díjukat.

A klastromból nem valami nyájasan fogadták a török sereget, hanem jól irányított golyókkal. Anasztazi kapitány a lörsékekhez állította a legügyesebb lövészeit, kiket a többiek folyton elláttak töltött puskákkal.

lejtővel birjon, de mindenestre védett legyen. A talajt ősszel korhadlt trágyával erősen meg kell trágyázni, s azt azonnal alászántani, vagy alákapálni. A talaj tavaszszal, lehetőleg extirpátorral ismétellen megmivelendő. Ekkor azután 45—50 cm-nyi távolságban barázdák vonandók és pedig úgy, hogy két-két barázda közé kerüljön a kiásott föld.

A barázdáknak legalább 30 cm. mélységüknek kell lenni, hogy azok 25 cm-nyire rothadt lombal, vagy lótrágyával, s csak ennek hijjával érett istállótrágyával megtölthető legyen. Ezen trágyarétegre 4—5 cm-nyi vastag földréteget huzunk, erre fektetjük a burgonyát, a mire ismét 4—5 cm-nyi vastag földréteget hintünk, tanácsos arra a földrétegre a melyre a burgonyát lefektettük, csontlisztet vagy szuperfoszfátot és kálit kihinteni, miáltal a burgonya fejlődése igen gyorsítottatik.

Ritkán lehetséges azonban a burgonyát április eleje előtt elültetni. Hogy tehát a csirázási időt megtakarítsuk, czélszerű a burgonyát már pinczében előre csiráztatni, s a kiültetésnél arra vigyázni, hogy a csira vagy a gyökshajtás le ne töredezzék, mert ez továbbfejlődésüket meggátolná. Tapasztaltatott pedig, hogy a hosszukás burgonyák lassabban fejlődnek, tanácsos tehát csakis gömbö alakú korai burgonyákat vetőmagul használni. Ha metszett burgonyákat használunk vetésre, csakis keresztbe vessük azt, s a metszlapot fektessük a földre, ellenkezőleg nagyon sok lönkre megy.

A fejlődés siettetésére több éven keresztül nagyon czélszerűen használok a chilisalétrom oldatot. Egy locsoló vízbe három marok chilisalétromot teszek, felkavarom míg feloldódik, s ezzel öntözöm meg a már levéllel bíró burgonyát. Ezt az eljárást háromszor ismételek 10—10 napi közökben, s mindig én jelenek meg először friss burgonyával a piacon.

II.

Hogyan lehet finom főzelék féleket termelni.

Ujbb időben különösen a városi gazdaszanyok a kerti zöldségek vásárlása körül

igen nagy gonddal járnak el, s a finomabb, jobb minőségű zöldséget jobban is fizetik. Nem is igen tapasztalható a mezőgazdaság egyetlenegy ágánál sem oly lendület, mint épen a zöldségfélék termelése körül; s ki azonban haszonnal akar kertészkedni, az talajának megmivelésére, trágyázására kiváló gondot fordítson, mert csak elsőminőségű zöldség termelése járhat ma haszonnal.

A zöldségfélék természetese még nagyobb mérvben kívánja meg a visszapótlást, mint a gazdasági termelés, mert az erős trágyázás által növényeink fejlődését akarjuk siettetni és ezáltal azok zsengéséget fokozni.

Minden zöldség, saláta, zeller, hagyma értékesebb, ha gyorsan nő, mert sejtjei lazábbak, vékonyabb faluak, s így az egész növény zsengébb. Minél lassabb a növény fejlődése, annál fásultabb, annál keményebb az. A trágyázásnak tehát nemcsak a bővebb termés az eredménye, hanem az is, hogy a növény izletesebbé lesz. Ebből az okból tehát a kertek rendkívül sok trágyát igényelnek. A zöldséges kertben rendszerint félig korhadlt marhatrágyát alkalmazunk, mert ennek segítségével talajt lazító humusz anyagot kívül, növényi tápláló anyagot is adunk a növénynek; igen tanácsos ezenkívül még szuperfoszfátot is alkalmazni, mert az istállótrágya a zöldség buja fejlődésére elegendő foszfor-savat nem tartalmaz; a szuperfoszfát a foszfor-savval oldható állapotban tartalmazván, kertekben kitünő hatásának bizonyult. Különösen a hagyma és a zeller hálálják meg a szuperfoszfátot szembeötlően. Különösen öntözésre berendezett kertekben a szuperfoszfát hatása el nem maradhat, mert az ilyen kert nincs kitéve a szárazság káros hatásának.

Az árnyékszék trágyát is szívesen használják a kertben és pedig általában véve igen jó eredménytel; egyedül használva azonban soha sem oly jó hatású, mert aránylag sok konyhasót tartalmaz, ezt pedig csak a laboda és spárga hálálják meg.

Az istállótrágyát, ha ősszel alkalmazzuk is, ne hagyjuk kupacokban állani, de terítsük szét, mert különben buja foltok ke-

lhetnek; veszteségtől amugy sincs mit tartani, mert az eső és hó bemossa a talajba a trágya oldható alkatrészét. Folyékony trágyát — különösen trágyalevet — főleg olyan növények alá használunk, melyek a friss trágyát szeretik, s melyek zsengésége gyors növéstől függ, minők a saláta, kalaráb, laboda stb. Folyékony trágyát csak erős, hűvös időben használunk, mert száraz, napfényes időben a gyökereknek ártalmára lehet.

Bár igen elhanyagolt, de kitünő trágyát képez a korom, mely földdel keverve mint komposzt alkalmazandó, s különösen meszes és kavicsos talajon kitünőnek bizonyult.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Dr. Jankovich László** gróf főispán ur Ó Meltósága Bogyai Elemér főispáni titkár kíséretében m. hó 30-án Perlakon, e hó 1-és 2-án pedig Csáktornyan teljesítette a rendes irodai vizsgálatot a főszolgabírói hivatalnál Ó Meltósága részvett Csáktornyan Ó Felsege 50-éves uralkodásának jubileuma alkalmával megtartott ünnepi istenitiszteleten s másnap Alsó-Lendvára utazott.

— **Protestáns istenitisztelet.** Csáktornyan a polgári fiúiskola termében december 8-án délelőtt 10 órakor urvacsoa osztással egybekötött istenitiszteletet tart Seregély Dezső nagy-kanizsai reform. lelkész.

— **Egyházi áthelyezés.** Murk József perlaki káplán hasonló minőségben Pregrádira (Horvátország) helyeztetett át.

— **Esküvő.** Hess Jenő zákányi déli vasuti forgalmi hivatalnok a mult hó 24-én Légrádon örök frigyre lépett Kucsera Annuska kisasszonnyal, Kucsera Albert légrádi vasuti állomásfőnök leányával.

— **Megnyílt postaforgalom.** A mura-szent-mártoni m. kir. postahivatal vezetését, mely 6 hónapig szünetelt, f. hó 17-én vette át ötv. Kovacsicsné sz. Terbócz Gizella, a ki a postamesterneő vizsgát s hivatalos esküjét nemrég tette le a csáktornyai postahivatalnál.

A tüzelés a törökök közt iszonyu pusztítást vitt véghez, úgy hogy ezek tanácsosabbnak látták, kijjebb térni a lőtávolból. De azért nem hagytak fel ostromlási tervükkel. Az árulók tanácskoztak a bimbasi, azután hoztak kukoricza kosarakat, miket felgyújtottak. Nemsokára a szél vigan dobta a szikrákat a magas falon át és a fából épült klastromépület lángot fogott. Ha a szorongatott görögök már előbb is kimelegedtek az egyetlen harcban, most még inkább érezhették a meleget. De azért bátran kiálták ezt a tüzet is és a lőréséből okádott golyók csak ritkán tévesztették el céljukat.

Már egy napnál tovább tartott a rettenetes ostrom és a hősiesség halálos aggodalommal töltvén el a jámbor kalugyereket, kik szívesebben meghúzódtak volna valahol az erdő mélyén. A zárd falában volt egy rejték ajtó, kívülről vakolattal fedve, úgy hogy nem lehetett észrevenni. Ezen át akartak a kalugyerek szökni, míg a zárd másik oldalán erősebben dühöngött a harc. Azonban az ajtó nehezen nyílt és mikor kitémasztották, a gyenge falazat is engedett. A törökök nyomban észrevették a kínálkozó rést és betörték rajta, hálátosságból legelőször is megölvén a hét kalugyert, kiknek ezt a szabad bejáratot köszönhették.

De Anasztazi észrevette a szerencsétlenséget és harcosaival nyomban a templomba vonult, melynek ajtaját lehetőség szerint eltorlaszolta. De a görögök közül tizenheten mégis künnrekedtek. Hálaluk bizonyos volt, tehát iparkodtak minél drágábban odaadni életüket, harcolván utolsó lehetőségükig. A görög lövészek pedig a templom tetjáról sikeresen folytatták a lövöldözést és a

szűk udvarban összeprésselt törökök sorsa hullottak.

Ekkor a bimbasi felhívta Anasztazit, hogy adja meg magát, megígérvén, hogy se öneki, se görögöknek nem lesz semmi bánatásuk. De a görög kapitány jól tudta, mennyit ér a török ígérete kereszténynek szemben; megvető szavakkal utasította vissza az ajánlatot. Csak annál hevesebb lett a harc. A már szinte tűzben álló templomtetőről szakadatlanul repültek a golyók a törökök felé. Egyszer csak a bimbasi is lefordult lováról. Egy golyó a fején találta s átfuródott a nyakcsigolyáig. Katonái azonnal levágták a holt vezér fejét és gondosan kendőbe burkolták, hogy majdan bizonyítsák vele, hogy mint hős a csatában esett el.

Ezalatt a templom tetején a láng folyton terjedt, úgy, hogy a görögök kénytelenek voltak onnan leszállani. Nagysokára a töröknek sikerült betörnie a templomba. De ez a harcnak még nem vetett végét. A görögök kétségbeesett védelemmel vonultak a szentély fala mögé és folytatták a lövöldözést addig, míg a vezérüket vesztett törökök fegyverszünetet kértek.

A zajos, mert folyton lövésekkel kísért tárgyalások, nem maradtak eredménytelenül. A török már közel négy száz halottat számolt; szépen beszüntette a harcot és barátságosan elvonul, szabad utat engedvén a görögöknek is, hogy: hadd érhessek el a bukovinai határt. De a kudarc rendkívül bosszantotta. A törökség féktelen dühbe az árulók ellen fordult, kik a klastromhoz kalauzolták volt; nem bántotta őket, csak átadta a gö-

rögöknek, hadd fizessék meg ezek a megérdemelt bért. —

Nagyobb bosszat nem is állhattak volna a szerencsétleneken. A törökök a görög tázás ki-törése óta elég lezcéket szolgáltak válogatott kintázások kitalálásában és meg kell adni, hogy az inzurgensek nagyon intelligens tanulóknak bizonyultak.

Divatba jött megint a keresztre feszítés; így nem sokkal ez előtt Konstantinápolyban 16 görög kereskedőnek a keresztben lógva néznie kellett, hogy égetik el elevenen családtagjaikat, miatt ők maguk kirban elvéreznek.

A görögök is hasonló kegyetlenséggel akartak fizetni az árulóknak. A mig előkészítették a kereszteteket és a szegeket: elevenen megnyúzták áldozataikat, mivel egyik is, másik is egy darab szíjat akart csináltatni brükkből, emlékül az elkeseredett harcra, melyben két napig pihenés nélkül használták volt gyilkos puskáikat.

Ezeket a fegyvereket a menekülő görögök 1821. július 26-án Bajaczeztien az osztrák határ őrtisztjének kezébe lerakták. Elszéledtek, jámbor iparüzökké lettek, még csak antiszemizmussal sem vádolhatta őket többé senki.

— **Jegyzőválasztás.** Vizi-Szent-Györgyön jegyzővé egyhangulag Novák László okl. jegyzőt választották meg, ki ott ezideig mint helyettes jegyző működött.

— **Az Ernő-ezred jubileuma.** A nagykanizsai házi ezred, az Ernő főherceg nevét viselő 48. számú gyalogezred, december 10-én ünnepi fennállásának századik évfordulóját Sopronban. Ez alkalommal Nagy-Kanizsa városa az ezred tisztikarának emlékéül egy ereklyeszekerényt adt, melyben Petőfi Sándornak, mint az ezred egykori katonájának arcképe és katonaszkandásának rövid leírása lesz elhelyezve.

— **A rágalmozott járásbíróság.** Strausz Béla volt perlaki lakos, ügyvédi írnok, három év előtt egy rőpirathoz megtámadta a perlaki járásbírósgot és annak vezetőjét Horváth Csongor Jánost. Ezért a kir. ügyészség és Horváth Csongor sajtópórt indított Strausz ellen. A mult hét végén tárgyalta e pórt a pécsi sajtóbíróság. Az esküdtek a Horváth Csongor János elleni rágalmozásban vétkeinek mondták ki és a bíróság ezért három havi fogházra ítélte.

— **A »Zala« irja,** hogy Jurák Zvonimir vizi-szent-györgyi plébánost a pécsi kir. tábla két havi fogházra és a felmerült költségek meglérésére ítélte a vallás s annak szabad gyakorlata, valamint politikai igazgatás végsége miatt. A kuria helyben hagyta ezl. Szerdán olvasták fel a a vádolt előtt a kuria ítéletét.

— **Katonaszökevények.** Zsimits Mihály dsidás közlegény, ki az őszszel vonult be szolgálattételre, a mult hó 28-án virradóra a csáktornyai kaszárnyából megszökött. Peldáján indult Javatics Iván kajzanai (Zágráb megye) illetőségű dsidás közlegény, ki meg e hó 1-én virradóra ugrott meg századától. Mindkét dezentort nyomozzák.

— **Öngyilkosság.** Hajdu Éva szepetneki születésű zrinylfalvi vízimolnár felesége a mult hó 19-én véget vetett az életének. Mig férje az örléssel volt elfoglalva, a szerencsétlen asszony a malom kerekéi közé vetette magát, férje s a parton levők megmentésére siettek, de a holttestet még maig sem sikerült megtalálni. Tettének oka ismeretlen.

— **Erzsébet-tér** cím alatt lapunk m. számában megjelent hírnkre vonatkozólag Csáktornya város birájától a következő észrevételt veltük: T. Szerkesztőség! Becses lapjának 48-ik számában »Erzsébet-tér« című közleményre vonatkozólag van szerencsénk szives tudomására hozni, hogy a képviselő-testületnek 1898. évi szeptember hó 17-ik napján tartott rendkívüli ülése alkalmával határozatot el, hogy a Gabona-tér Erzsébet-térnek nevezessék. A képviselő-testületnek erre vonatkozó határozata pedig 11. kú. 1898. szám alatt jegyzőkönyvileg is meg van örökítve. Hogy erről a nagyközönség is kellő időben értesítve legyen, ugy hisszük az az igen tisztelt Szerkesztő urnak hatáskörébe tartozik. — Válaszolólag a fenti levélre, van szerencsénk az igen tisztelt városbíró urnak beeset tudomására hozni, hogy a csáktornyai közönség köréből nyilvános helyen többen figyelmeztették a szerkesztőséget a Erzsébet-tér ügyére. Egyuttal azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy egy ily szép, kegyeletes dolgot, mint az Erzsébet-tér táblájának felszegezése, némi ünnepélyességgel kellett volna végrehajtani. A több oldalról jött felhívás folytán lapunk egyik belmunkatársa a városházára ment, hogy az ügy állása felől biztos tudomást szerezzen. A városházán az ott levő hivatalnokoktól azt az értesítést nyerte, hogy a királynéért mon-

dott requiem alkalmával a templomba menés előtt határozatot el az Erzsébet-tér elnevezés, s mikor munkatársunk közlés végett kérte az idevonatkozó jegyzőkönyvet, azt az értesítést nyerte, hogy erről az ügyről nem vétettek fel jegyzőkönyv. Ezekből kifolyólag nagyon természetes, hogy a közönség köréből vett felhívásnak engedve, helyet adtunk a »Muraközben« megjelent megjegyzésnek.

— **Egy elmebeteg** vetek örízet alá Csáktornyán m. hó 30-án. A szerencsétlent Spinár Rafaelnek hívják s 30 éves nyugalmazott tüzfőhadnagy, ki a brünni s. a. t. tébolydából mint gyógyíthatatlan elbocsájtatt. Két városi rendőr kíséretében kocsin a varazsdi közkórházba szállították.

— **Két jómadár.** Vucesnik Regina alsó-domborui és Kren Terézia vizi-szent-györgyi, már többször büntetés alatt állott cselédek a nagykanizsai fogházban ismerkedtek meg, ahol Vucesnik Regina 10 hónapra, Kren Teréz pedig egy évre volt elítelve. A két jómadár szoros barátságot kötött és szövet-ségre lépett egymással s elhatározták, hogy ha a börtönből kiszabadulnak, majd a lopott tárgyakat Szent-Györgyre Kren Teréz anyjához hordják össze. Kiszabadulásuk után elkezdették működésüket s hol Murántul, hol Drávántul kisebb, nagyobb szerencsével folytatták, míg az alsó-domborui csendőrök Vucesnik Reginát Gyelekovcezen, Kren Terézt pedig Dráva-Csányban elfogták s a varazsdi kir. ügyészségnek adták át, ahol majd a Horvátországban elkövetett bűnökért számolnak le velök.

— **Regulák a decemberi időjárásra.** Eligius (1-je) napi éles szél 4 heti szeles időt hoz. Ha vadludak és kacsák seregint röpülnek, ha csillagok reszketően fénylenek, kemény telünk lesz. E hónap dörgés bő esőt és szelet hoz. Ha e hónapban a tejút fehér és derűs, bő esztendő várható. A Luczia napjától (13-ika) karácsony napjáig számított 12 nap időjárása a következő év 12 hónapjának mása. Disznós Tamás (21-ike) kemény hideg járja, lehet ölogetni. Ha karácsony napja akkor van, mikor a hold telik, termékeny esztendő lesz. Minél közelebbre esik a karácsony az új holdhoz, annál rosszabb esztendő várható. Ha karácsonykor nedves, sáros idő van, őrsek lesznek a hordók és pajták. Ha karácsony táján Vízkeresztig ködös, borús idő van, betegségek uralkodnak majd. Zöld karácsony, fehér husvét. Karácsony előtti eső nem árt annyit az őszi vetésnek, mint az utáni. Ádám és Éva napi idő (24-ike) az újévig leendő időt mutatja. Ha karácsony éjjele szép és világos, bő termésű esztendő várható. Szél és eső egészégtelen időt jelentenek. Ha karácsony estén keleti szél fú, dőghalál lesz, ha nyugati nagyurak halnak, ha déli, ragályos betegségek támadnak, ha pedig északi, jó esztendő lesz. István napi napsugár drágaságot hozó. Szürke János napja (27-ike) jó esztendő jósa. Szilveszter napi szél és reggeli napsugár soha jó bort nem hoznak.

— **Tüz Csáktornyán.** A pénzügyi szakasz padlás szobájában tegnap d. u. 3 óraker egy vas-kályha által a szoba deszkafalazata kigyult. A rögtön alkalmazott segítség a veszélyt elhárította. A tűz oka tűzveszélyes építkezés. A kár jelentéktelen.

— **Halálözás.** Lapunk zártakor értesülünk arról a gyászhirről, hogy Kollarits Mihályné, Kollarits Mihály kir. aljárásbíró neje elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Kollarits Mihály mélyen szomorodott szívevel tudatja ugy a saját, mint anyósa özv. Prey Verona és sógornője Prey Emilia

nevében, forrón szeretett elfelejtetlen ne-jének, leányának és testvérjének, Kollarits Mihályné szül. Prey Máriának 1898. évi december hó 3-án életének 48. boldog házasságának 27-ik évében történt elhunytát. A drága halottnak holt teteme 1898. évi december hó 5-ik napján délutáni 3 óraker fognak az ev. egyházi szertartás szerint be-szenteltetni és a dráva-szent-mihályi sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat 1898. évi december hó 5-én délelőtti 9 óraker lesz a csáktornyai Ferenczrendiek templomában bemutatva. Csáktornya, 1898. december hó 3-án. Áldás és béke hamvaira!

— **Az emlékérmek** készítése, melyet Ő Felsege 50-éves uralkodásának emlékére veretett, egy millió forintba került, a veretés költségét Ő Felsege magánpénztárából fedezte. Összesen 3 millió és 40 ezer darab bronz-érem veretett.

— **Marczali nagy képes világtörténete** megjelenik heti 30 kros füzetekben és 8 frtos kötetekben, megrendelhető F i s c h e l F ü l ö p (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán. Mutatványfüzet kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

549. sz.

Felhívás.

Az 1896. évi V. t.-cz létesített stridói-farkashegyi (volt Ziegler-féle) állami szőlőtelepre szükséges 26.000 darab legalább 250 cm. hosszú s megfelelő vastagságú szőlőkaró szállításra ezennel pályázat hirdettetik.

A szállításra vonatkozó részletes fel-tételek, alulírott kir. szölsészeti és borászati felügyelőnek megtekinthetők, s kívánatra a pályázni szándékozókna megküldetnek.

A karószállításra vonatkozó ajánlatok alulírott felügyelőhöz lehetőleg e hó 15-ig benyújtandók.

Csáktornya, 1898. december 1.

Guzman Dénes

kir. szölsészeti és borászati felügyelő.

685 1—1

543. sz.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter ur folyó 74168. számú rendelete folytán van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a farkashegyi állami szőlőtelepen termelt 34½ hektoliter buza és 58 hektoliter rozs készlet, e hó 9-én délelőtti 10 óraker a fent nevezett szőlőtelep helyszínén árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Csáktornya, 1898. december 1.

Guzman Dénes

kir. szölsészeti és borászati felügyelő.

683 1—1

Szerkesztői üzenetek:

— **Legrad.** Pár nap mulva a lapunkban meg nem jelenhető közleményeket utnak indítjuk.

— **Motor.** Alsómuraközi. Köszönöm a nép számára irt közleményét. Legközelebb megjelenik.

Feladó szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** uredniku vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol lela . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Jubileum Njegovoga Veličanstva.

Meseca 2-ga decembra su vu celim orsagu i vu monarchiji oblužavali jubileum pedesetletnog vladanja Njegovoga ces. i kralj. Apostolskoga Veličanstva Ferencz Jožefa I-ga. Pedeset lēt se je navršilo, da je premilostivi naš kralj postal vladarom. Vu ovih pedeset lētah je naš premilostivi kralj svojom mudrostjom uzdržal slavu orsaga i vu svakim pogledu ojačil napredek i dobrobitje Njegovih vērnih podanikah, koje je On svojom otičniskom ljubavjom k sebi prigrlil.

Malo je vladarah, kojem je milost Sve-mogućega dopustila, do toliko letah moreju vladati na dičnom, ali težkom mestu, na tronušu! Ali malo je vladarah, od kojih bi povēst tolike krēposti zaznamenovala, kak je Njegovo Veličanstvo i malo je zemljah, koje bi tak srečne bile, kak smo mi, da imamo takvoga otičnoga i dobrog kralja!

Niti jednomu človeku nije sudjeno, da bi svoj život bez žalosti mogel dovršiti, tak i od našega dobrog kralja nije minul žuhki pehar vu svojem životu! Im samo pred dvemi meseci je izgubil svoju tovarušica, premilostivnu kraljicu! Zbog žalosti ove, premilostivi kralj nije hotel, da se jubileum Njegov s velikimi paradami obdržil, ali zato Njegovu odani podložniku vu srcih svojih vu cirkvi se moliju gospodinu Bogu, da ga Sve-mogućći obrani i poživi vno go letah!

Željimo svi skupa iz svega srca, da nam

Svevišnji do skrajnih granicah ljudskoga života poživi i zadrži vu zdravju i veselju našega dobrog oca, premilostivnoga našega kralja Ferencza Jožefa! Pokažimo mu našu odanost s tem, da ga kakti sini Njegovi ljubimo i častimo, da Božje i orsačke pravice i naredbe strogo obdržavamo, da ostanemo i nadalje složno, vērni sini naše drage domovine Magjarske!

Eljen a király! Bog poživi kralja!

Kakva mora biti štala.

1. Naj bude štala zdrava. Za to je potrebno štalu na višeše mesto dvora zidati, da tekuće stvari lahko doli tečeju. Tak nenucamo puno nastilja a vu štali nebude smrdljivo.

2. Za štalom naj bude vekši prostor z drevami zasadjem i zadelani, kam se vu leti žrebeti zapreju.

3. Štala mora vu zimi topla biti, vu leti hladna. Dobra štala ima vrata i obloke, koje je dobro moći zapreti. Vrata vu leti sunce dugo nesme topiti, a vu zimi sneg naj ne zapuše.

4. Za štalu bi najbolji bil cigel, samo da je to drago, zemljom i iz drēva je moći dobru štalu napraviti. Višina znutra je 3.20 m. Obloki jeden od drugoga moraju 1.80 m. dalko biti i tak visoko, da se obloki odpreju, cug naj ne dosegne konje. Obloki

se naj odzvuna odpiraju. Kmična štala je navek zamazana i smrdljiva; gda vu štalu dojdemo, čutimo, da nam ov zrak oči šćipa, zato moramo obloke taki odpreti. Vrata se naj na dve strani odpiraju, stranke vrata moraju okrugle biti, da si bedra osobito žrebeta ne pobijeju. Nahizje štale je iz deske odzgora s blatom namazano. Ovde moremo krmu držati. Najbolji pod bi bil vu štali iz ilovače, samo da je to većput treba popraviti, ponoviti. Štalski pod se more još iz deske napraviti, gda vu leti se po tripud mora pod podom zemlja izkopati, kajti smrdljiva duha pokvari oči i pluća konja. Najbolji je pod iz cigla. Pod je vu dobroj štali malo viseći, da voda leži odleče. Zato se mora vu štali kanal napraviti.

Dužina mesta za konje je 3.20 mtr., širina 1. 60 mtr. Za velke konje i kubile širina 1.90 mtr. mora biti. Moći je konje jeden od drugoga s deskami oddeliti. Zato moremo štanke nucati, koje na vožjih visiju, ili k jednomu stupu s karikom su prislonjene.

Konja privežemo k kariki ili kroz karike prek prepeljanog drvenog kugli, tak se štrik uvek napeto drži, a konj se vu njega nezadene.

V noći vu štali s lampašom svetimo, za konje braniti gunje nucamo, a za konje čistiti svako felo sredstvo ili oružje moramo imati. Potrebite stvari su još: vedrica, željezne

Z A B A V A

Hudoglednjak.

Priповest ova spada k-onem predidućem dvem, u kojih sam opisival život vuznikah u vuzi i izvan vuze pak i šnjom moj spomenek o toj stvari zaključujem.

Rieć »Hudoglednjak« nije nikakova uvreda, pak zato niti Žučnjaku Gjuri nije bilo niti najmanje žal, da su ga svi u obće tim imenom nazivali. Je, on je to bil i hotel je biti. On je toliko nepovoljnostih pretrpel i toliko žuhkoće doživl, da je izbilja i razloga imal, hudoglednjakom biti, pak je to i bil, i nitko ga nije mogel ničim u dobru volju spraviti.

»Pitate me, kak sam postal hudoglednjak?« — Rekel mi je nekog dana — »Hm — to vam baš mogu povedati, ako želite.« Zatim malo govor pretrgne, pogledne me sa strane, obori oči na zemlju, pak si rukom lasi poravna, kak da mu je sparno postalo. »Bil sam i ja mlad i nadrt« — pripoveda dalje. — »Imal sam malu kućicu i niti filira dnega. Hodil sam okolo kak prof. Nosil sam lepa rekleca, finoga škrlaka, na lajbecu sreberne gumbe, srebernu uru sa debelim srebernim lancem, na kojem je visela sta-

rinska križovača škuda; to je bilo sve fino. Ja sam mislil, da je sviet moj. — Aha taki! — Gospodstvo se nije moglo zdržat — propalo je!«

»Naravski, u cielej igri je bila ženska« — dodam ja.

»Odmah iz početka ne« — odgovori hudoglednjak. — Početek je bil s jagarom. — Ja nisam nikada nikaj takovoga učinil, kaj je bilo prepovedano, — a niti mi to nije bilo za silu. — Jednoć me nesreća donese k Ribićevoj Marici, kad je baš pri njoj bil Divjak Tonček, koj se je tam pričel hvaliti, kak je včera u grofovoj šumi jelena strelil, a ja mu na to velim: tak, pak se još hvališ, da si postal tat? Divjak Tonček nato skoći gore, pograbi me za prsa i vikne: kaj me mozbit hoćeš jagaru prepovedati? — Ah, to baš neću — odgovorim ja — ali ti zato ipak ostanesh tat.«

»A ti strašlivec« — krikne mi Marica. — »Koj je dečko, on ima oči u glavi i srdce u prsih — razmes? — On nepita nikaj za jagara. — Tak mi je govorila, pak je na Tončeka pozmrkavala, dader me je nekaj zdenu po plećih obhadjala, jer sam ju ljubil. a sad mi se je činilo, da je Tončeku više privržena. — On samo ide van u šumu — govorila je dalje, — pak ako hoće srnu ili

jelena, samo si ju strelil i domov donese, a nepita niti jagara niti nikoga.«

»Stim me je dosta razdrasila, jer me je tobož za strašlivec držala i smejala mi se je u oči: na to sam otišel domov pak sem se legel u postelj te sam od srditosti grizel vanjkuša, da je Marica rekla, da sem strašlivec zato, jer nečem u grofovoj šumi divljačinu krasti. — I to me je tak dugo obhadjalo i grizlo, dok jedan krat nisam vzel u ruku pušku — liepu pušku još mojeg pokojnoga oca — koju sam nabil te sam otišel van, jer je megla nisko ležala, a jeleni su u šumi ručali, da je čovieku srdce u prsih skakalo.«

»No, pak onda?« — zapitam ja.

»Onda sam opet domov otišel« — odgovori Žučnjak. — »Pušku sem natrag u ormar spravil i: ne, sem rekel, jer tat nisam hotel biti, to mi se nikak nije dalo. Jelena sem videl, velikoga, i lahko bi ga bil povall; ne, sem sam sebi rekel, vkradjeno je vkradjeno i spustil sem pušku dote od lica, akoprem sam ga već bil tak naciljal, da nebi moglo faleno biti, ne, sem rekel i domov sam se povrnul.«

»Ali, na jedan krat puška u šumi pukne, ja sam ju čul i jelen pogodjen zaruć! — Ali sad dojde ono pravo. Drugi dan su se

rasuhe, željezna lopata, taljige za gnoja nositi, ili sraglje i sibna metla.

Pokehdob štalska duha obhodi krmu, a konji pak takvu krmu ne jedeju rado, seno ne treba vu štali držati, nego moramo poleg stale jedno mesto pripraviti, gde krmu držimo, gde poleg krme more mašina za sečke rezati stati i druge stvari. Ako se takvo nemore napraviti, vu štali se mora jedan prostor s deskami obiti, gde se tuliko krme drži, kuliko je za malo vrme dosta.

Sz. J.

KAJ JE NOVOGA?

Vkanjljivac, koj ženitbu obećuje.

Najdeju se po orsagu vnogo vkanjljivci, koji iz toga živiju, da pri dovica i devojkah, koje bi rade zamučile, se prišmajhaju, njim ženitbu obećaju, s njimi se zaručuju i kad od njih peneze spobereju, onda skočuju. Prevarjena devojka se dakako sramuje, pak neufa tužbu podiči proti vkanjljivcu, koj već onda tizam v sedmi seli tiru svoju trgovinu. Takovu dobro noseću meštriju je tiral Déhel János zvani vkanjljivac. S pored je pohodio manje varaše i opitaval se za takve devojke i vdovice, koje su mladoženje čekale. Za kratko spoznanje njim je ljubav valual i zatim na fletnoma je i zaručenje bilo. Zaručni prsten je još on den založil. V najvišem slučaju se niti s tem nije zadovoljil, nego se i s penezi dal pomočiti. Devetnajst zaručenje je tak srečno preplaval taj prefrigani vkanjljivac, ali pri dvadesetim se vlovil. Jedna mlada vdovica je prijavila vkanjljivca, koj je i nju vkanil. Sudbeni stol ga na dva letah težkoga rešta obsudil.

Iz igrače smrt.

S grozovitom smrtjom je vumrl jeden 15 let star navučnik v jedni fabriki v Esztergomu. Dete se je poleg jedne mašine kre sténe igralo. Na jedenput je štelo nekakvu stvar zdići gori. Kad bi si glavu doli nagnulo, mašina mu je glavu stisnula k sténi. Nesrečno dete još je imelo tuliko ja-

kost, da se iz zemlje malo gori zavleklo i za tem se je mrtvo skup zrušilo.

Umorstvo.

Poleg Zsadányi zvane občine je jedna velika puszta, ovdí su se biruši posvadili. Iz svadje je bitvina a iz bitvine pak umorstvo nastalo. Kis Jánoš biruš je moral žrtvenik postati toj bitvini. Med bitvinom su ga najedenput v rebro vpičili i on se mrtev zrušil skupa. Iztragu su podignuli i do vezda su vnogo zpolovili.

Nove banjke.

V ministeriumu peneznih poslov su se već dogovorili, kakove budeju nove banjke. Čena njim bude poleg čene korunih. Na jednoj stranki banjke bude magjarski napis, a na drugoj pak nemški. Ali na nemškij stranki bude po pemskim, polskim, taljanskim, slovenskim, horvatskim, rumenskim i srbskim napisana čena banjke.

Najfletneši Vlak.

Amerikanci vezda delaju jednu željeznicu med Krosbi i Nyū-Jork zvanih varašah, koja bude čez jednu vuru na dvestočeterdeset kilometrov dalko išla. Ako si premislimo, da naši poštarški vlaki čez vuru s 40 kilometrov a šnelcugi pak s 90 kilometer brzinom ideju, onda si vezda premislimo vlaka, koj šestput brže ide, kak naš poštarški vlak, s kakvom silom bude moral on iti. Po naših željeznicač se poleg manje brzoče dosta nesreće dogodiju, kaj pak bude onda tam?

Cigani.

Iz Temešvara nam pišeju sledeće. V oklici Zimándujfalu zvane občine su žandari jednu veliku cigansku trupu vlovili. Broj ciganov bil je dva deset i osem. Kak se vidi, ovi su spravljali ono sve, kaj su drugi pajdaši, koji su se prije već pred njimi na put dalje odpravili, spovkrali, jer za jeden čeli magazin bi dosta bilo one flačne i posteljinje, koje su žandari v kolah skrito našli. Stvari su vkraj zeli i kad bi nje na občinsko nahizje zmetali, cigane su raztirali. Za dva dane je mali biro nekaj iskal na

nahizju i začudil se, da zmed stvari, koje su od ciganov spobrali, nijednoga komada nije na nahizju. Kak se potlam zeznalo, cigani su još jedenkrat sve nazaj spokrali i zatim su se dalje pobrali.

Vojnik.

Iz Arad varašu nam pišeju, da se tam Lampig Peter vojnik spominal s jednom poznatom devojkom. Med spomenkom je k njim stal jeden redarnik. Nekaj je rekel devojki, na kaj mu je i devojka odgovorila. To nise dopalo vojniku, pak je grulu rč metnul redarniku. Redarnik nije štél dužen ostati, pak je i on vojniku nekaj finoga rekel. To je tak vužgalo vojnika, da je bez svake reči spluskal redarnika. Na to je k njemu skočil redarnik, ali vojnik je potegnul bajoneta pak je redarnika vu prsa vpičil. Redarnik se zrušil, ali je još imel toliku jakost, da je zafučnul. Nato su mu pajdaši na fletnoma na pomoč došli, vojnika vlovili i odpravili ga v grad.

Vmorjeni vojniki.

Poleg Nagyvárad občine se dogodilo sledeće: Bringey Lovro zvani gulyaš je svoju marhu hotel napajati iz zdenca, koj je na sredini puste stal. Ali kad je v zdenec poglednul, prestrašeno je zapazil, da iz plitve vode soldački bakanci stojiju proti nebu. Odmah je to prijavil i naiztragu je vun došla vojnička oblast. Iz početka su mislili, da je vojnik iznenada opal vun zdenec, ali na fletnoma su zapazili, da je vojnik jedni grozoviti pogreški postal žertva. Jeden pes je okolo zdenca podihaval i po jednim čapašu je do jedne krvne mlake došel, v kojoj su moždjani i kosti bile razdrobene, poleg toga su nesrećnoga vojnika najprije vmorili, a zatim pak v zdenec hitili. Vojnik se zove Brec Soma i 52 let je star. Prešestnu večer je išel vun iz kasarne i 8 forinte je imel v žepu, koje nisu našli vezda pri njem. Odmah su one pajdaše zeli napre, koji su večer s njim iz kasarne odisli i jeden zmed njih je med zpitavanjem takvo pomešano zadržavanje kazal, da su ga odmah vlovili. Pajdaš ga je vmoril za one 8 forinte, koje je ov pri sebi imel.

pri meni postavili žandari s jagarom. Ov je rekel je jagar i pokazal na me. — Ov je dvanajstaka jelena strelil; stara Katica ga je vidla u sumu iti, a ja sam ga videl, kad je tam pri lidičjem duplu prek grabe skočil. Kaj mislite, da je kaj hasnilo, što sam se zaklinjal i larmal? — Puška je visela u ormaru, a da je hit još u njoj bila, to nije bil nikakov dokaz moje nedužnosti. Moral sem znjimi ili i sve tajenje nikaj nije hasnilo. Tri tjedna sam u zatvoru sedel — nekriv i nedužan!

»To je dakako neugodno« — velim ja. »Neugodno!« — vikne Žučnjak i vudri pestnicom po stolu, da su kupice skakale. »Neugodno — da drugo nikaj nebi bilo. Sad sam već bil poznamenovani. Od sad su me žandari gledali kak jednoga, koj je sve mogući učiniti, od sad već nisam imal mirne ure. Hotel sem se nekam u drugo mesto preseliti, ali sam radi Marice ostal, jer odkad sam bil zaprt, mi se je vidlo, da me radje ima. Sad već nisam bil strašlivo« — doda zuhko.

Konačno sam i dvoju pretrpljenu kaštigu zaboravil, pak sam znal više krat k Marici dohodjati ter joj presente ili dare kupovati; sam sam joj kupil fertuv, onda opet kacamajku, drugi krat zlate mindjuše,

i opet zatim zlati prsten a pri tom sam se šnjom dogovaral, ter sam ju hotel za ženu uzeti. Ona je sve dare prijemala, a za ženitvu nije nikada niti »je« niti »ne« odgovorila, a ja telec nisam nikaj opazil, nego sam uvijek sve više i više joj kupoval i prikazuval, samo da me tim radje bi nek imala a na Tončeka Divjaka nisam niti mislil a još manje kakovu sumnju imal.

»I opet je godina prošla te je opet došlo vrieme za lov kak i lani. Divjak Tonček i opet nije mogel doma mirovati, nego je opet svojim puškarenjem srdil grofove jagare po danu i po noći, a ja sam iza toga kakti bedak hodal pod Maričinemi obloki gore dole kakti stražar, pak sam zdihavajuć gore na obloke pošmrkaval i onde sam se jednoč pošteno vlovil. Sad Žučnjak prestane govoriti te je samo prsti po stolu prebirajuć bubnjal i onak pred se gledal, da je bilo videti, da se svojimi misli bori.

»No, pak kak je onda to bilo?« — zapitam ga znatiželjno.

Najprije mi nije nikakovog odgovora na moje pitanje dal, a onda je čvrsto lupil pestnicom po stolu te me je nepomično očmi svojimi kakti probadal. »Je, gospone« poveda sad dalje. — »Baš dok ja tu pod oblokom stojim a Marica odpre oblok za da

se malo pospominamo, dobeži nekakova črna tenja od nekuo — bilo je već kesno na večer i dosta temno — te veli dosta glasno: Marica sakrij me, drugać me ulove! I stím skoči na kozlicu drv i znikne nekam tak, da ja, onde polag stojećí nisam nikaj videl. Ja tu još stojim, a Marica je već bila od obloka otišla, kad čujem larmu, koja je od bližnje šume dohadjala; iz šume je izišel jagarov adjunkt i dva lugara i ovi su tak larmali i biežali proti Maričinomu stanu. — »Evo ga, tu se je prvi drvi skril«, — zakriči jedan te me pograbi i od drva na stran potegne, a drugi me batinom po listanjkih tak potegne, da sam se odmah na zemlju sel, a onda. — »Ovo je ta lopov; držite ga, svezite ga čvrsto, da vam neujde taj lopov, taj ljudomorec . . .«

»Tko je ljudomorec? — Čiji sam ja ljudomorec? zakriknem ja, te se moram smejati — pripoveda Žučnjak svoju dogodovštinu dalje. — »Ja se tu spominam s Maricom, velim ja . . .«

»Je, je s puškom« — veli adjunkt, te mi pokaže na pušku, koja je na drva bila prislonjena.

»To nije moja puška, velim ja, i — — Jezus Marija! — sad mi dojde na pamet, da sam svoju pušku Divjaku Tončeku po-

Za svojom ženom vu smrt.

Darabant Ignáczu, koj je kovački pomoćnik bil, je na protuletje vmrila žena. Ovu žalost nije nikak mogel preterpeti. Pod jednim se zaluval za njom, i već ed zdavnja se tužil, da nemre prez svoje žene živel i govoril je, da ju bude na fletnom nasleduval na drugi svet. Ove dane je malo napit bil, kad je rekel navučniku: Reči gospodaru, da v ovi radionici više nebudem delal, pak niti drugde ne. Dimo je išel, na se zatvoril vrata i s jednim revolverom se v srce strelil. Odmah je vumrl.

Črlena meša.

Tak zoveju v Parizu onu cirkvenu ceremoniu, koja je jošde od negda bila svako leto na redu i koju francuzi vu velikoj časti držiju. Svečanost ovu svako leto držiju posle vakacije sudbenoga stola i prije početka sednicah sudbenoga stola. Držiju pak ovu svečanost v susedni crkvi zidine sudbenoga stola samo za službenike i jer oni črlenu halju nosiju nasebi, zato se zove meša črlena meša. Gospoda sudci sami skromom napuniju kapelicu. Sveskupa je samo 8 kratkih klupah vu njoj. Sudci s paradom ideju v crkvu koji su zveksinom stari sēri ljudi. V red ideju nutri čez jedne vuzko vrata i po redu si sposede svaki na svoje mesto. Zatem dojde pozvani puk, med kojim su samo zebriani velikaši. Kad je vre svaki na svojem mestu, onda stupi nutri jeden stari kardinal s velikom svojom pratnjom. Ide do oltara i med tem toga na lēvu i desnu deli blagoslova, za tem pak si sede na svoj tronuš, koj je na desni stranki oltara. Za tem se glasiju orgulje, zebriani glasoviti pevači počeu mešu popēvati, a svećenik kapela pak mešu služi. Posle meše se opel stane kardinal iz svojega tronuša i na glas reče blagoslova na sudce. Po meši sudci odideju v palaču sudbenoga stola, gde jim predsednik govora drži i opominja njih na duševnost i pravičnost.

Božji sud.

V Lipnik občini se dogodilo sledeće: Jeden gazda se dan na dan svadjuval svojom ženom. Zrok je bil, da je muz jako pijančuval. Ove dane je ravno tak napit

sudil! Izbilja, adjunkt se pričme smejati, zdigne pušku u vis te mi ju pokaze i veli: »Kaj hoćeš opet lagati, kak si zadnji krat, kad smo ti pušku u ormaru našli? — Tu sim gledil! — Zar to nije tvoja puška? — Evo, — i izpružena je, a tam pri lisičjem duplu u šumi leži jagar pretegnjen bez duše — mrtve. Ljudomorec!

»Oh Bože moj! — zaviknem sad — gospon adjunkt, ja sam nedužan ... ali sve je bilo badava, niti javkanje, niti plač nije nikaj hasnel, — pograbili su me i odpelali u tamnicu, a sve moje izgovaranje pred sudom nije nikaj hasnelo, jer ta bezdušna pršona Marica je kakti sviedok rekla, da ona nikaj o tom nezna, da bi ja bil pri njoj pod oblokom stal, a izvan toga je onak Divjak Tonček one večeri pri njoj bil, koj to niti nebi bil trpel — i još više takovoga v prilog Tončeku. Mrtvi jagar pak nije mogel govoriti, drugač bi bil povedal, da ja na njegovoj smrti nisam kriv. — I ovak sam bil obsudjen.«

došel dimo, pak ga za to žena špotala. Zbog toga se je muž tak razsrdil, da ju je počel buhati. Nato mu žena veli: »Da bi se zrušila nate zemlja«. Muž je v jedni rudi delal. Kad bi muž v rudi delal, zemlja se na njega zrušila i dok su ga vun skopali, već je mrtve bil. Puk veli, da je to božji sud.

Ogenj v melnu.

V Nyitra varmegjinskoj Pográny zvanogj občini je ove dane v noći veliki ogenj bil, takov, da je čela okolica bila svetla od njega. Jeden veliki melin se vužgal i do zemlje je zgorel. Zgorelo je vu njem sve.

Rešt za kušvanje.

V Eberfeld zvanim varašu se jako podrezal jeden mlačić zaradi kušvanje. Mlačić se po željeznici peljal s jednom niti ne tak mladom, pak niti ne tak lepom gospodičnom čez jeden tunel. Mlačić si je v tunellu zel tuliko slobodičine, da je gospodičnu kušnul. Gospodična je na to zatuzila mlačića. Ali zroka tužbi njoj nije sram dal, nego da se ima s čem hvaliti. Nu ali sud ni se šalil, pak je mlačića na pol leta rešta obsudil v pogreski kušvanje.

Uspomena.

Vilmoš nemški car pod putom v Jeruzalem, je v Damaskuš poiskal onu hižu, gde mu je pokojni otec bil na stanu. Vezdašnja gazdarica one hiže je čisto zvan sebe bila, kad se cesar v hiži njoj postavil. Prikladno svaku stvar je pokazala caru. Kad je već car hotel oditi, veli mu ženska:

— Slobodna sam za uspomenu ovog pohadjanja nekaj maloga prositi?

— Pak kaj? veli nemški car.

— Prosim 25 jezer frankov.

Veliki ogenj.

Vu vlaškim v Jassy zvanogj občini je ove dane veliki ogenj bil, v kojem su i vnoği ljudi pogubili svoj život. Ogenj je po noći iz jednoga štacuna zišel vun, pak se tak naglo širil, da do jutra jedna cela duga vulica gde su vnoği štacuni bili, do zemlje na prah zgorela. Samo drugi dan po poldan su s velikom mukom mogli ognja pogasiti. Pod ruševinom, kak se čuje, je vnoği

»Ah, to je strašno!« — velim ja.

»Četiri godine sam sedel« — nastavi hudogledjak. — »Pogulat sam svoju srditost i molil sam Boga za strpljivost — ali Divjaka Tončeka bi bil ipak zato zatukel, ako bi bil van izišel — do toga medjutim nije došlo. Kad sam bil iz vuze odpuščen, već nije bilo niti Ribičevu Marice niti Divjaka Tončeka na ovom svietu. Njega je zatuklo drevo u šumi, a ona je umrla u porodu. Mozbit je je Bog kaštigovao ... Starac sad zatihne i premisslava.

»Ah ja sam pri vas videl liepu malu dievojčicu?« — velim ja. — »Kaj ste se mozbit poslie izkustva sa Maricom oženili?«

Najprije vedrim a taki zatim tmurnim licem odgovori kratko: »To je mala Marica, ja sam ju vzel za svoje, — jer ja sam jedan krat zaboravil na neprijateljstvo njezinih roditeljah, pak i na to, da su svi ljudi ništarije, sviet huncvut a ja hudoglednjak.«

Em. Kollay.

ljudi. Jednu popoldan su jedanajst ljudi skopali, z med kojimi su tri mrtvi bili, jeden mužki i jedna ženska se težko oranila, a drugi su pak lahko oranjeni.

Zeljeznčke nesreće.

Poleg one grozovite brzine, s kojom vlaki ideju, nije čuda, ako se dan na dogodiju nesreće. Pri Poprádvölgyskoj željeznici su jedna kola išla prek željeznice. Na kolaj su tri mužki sedeli. Ravno onda je išel teherski vlak, kad su ovi na sredinu puta željeznčkoga došli. Vlak je kola prehitil. Kovalcsik Mihalju je glavu čisto odrezal. Mazirak Janošu pak obedve noge zdrobil. Vladaška iztraga je dokazala, da su ovitri onda napiti bili, na signal nisu pazili. Vodja lokomotiva, makar je fletno zastaviti počel mašinu, nije ga mogel odmah zastaviti. — V Árvavölggyu pak nisu niti jošde odprli željeznicu već se nesreća dogodila. Prošli tjedan jeden mērnik, fiskal, tajnik i više težakov su se peljali v susednu občinu po njoj. Kad bi se nazaj peljali, kočija njim se trknuli s jednim teherskim vlakom i svi su se jako oranili. — Na Zombkouril zvanom kolodvoru su se dva vlaki trknuli. Tri putniki su vumrl, četiri su težko oranjeni. Jeden lokomotiv i tri kočiji su se zdrobile. — Z Krakkó váraša pišeuju, da su se tam dva vlaki trknuli. Dva konduktori su vumrl, dva su se težko, a jeden na malom oranil. To je najedenput čuda nesreće.

Ogigtanje.

Z više mestah dobijemo glas, da su se nekoji ogiftali s vrganji. Tak nam pišeuju z Pečuha, da v kasarnaj je pet officirov zbetežalo od vrganjov, za tem pak su dva težaki zbetežali. V Budimpešti se četiri vekše ogigtanje dogodilo jedno za drugim. Poglavarstvu je po čelim orsagu dužnost na to paziti, i spregledati pijace, da se takvi vrganji nepustiju v trgovinu.

Koj je najvučneši orsag?

Računi i numere nam bezvkanljivi i pravičen odgovor daju na ovo pitaње. Računi nam po jedincih orsagov med vojničtvom sledeće kažeju. Med jezero vojnikov je, koj čitati, pisati nezna je v Švedskim jeden, Nemškom dva, Norvegiji četiri, Daniji pet, Švajcu 22, Hollandiji 50, Englezkom 52, Francuzkom 64, Belgiji 144, Austrijskoj cesariji 263, Grčkim 300, pri nas vu Magjarskim 303, Taljanskim 395, Portugaliji 594, Španjolskim, 680, Romániji 699, Ruskim 708, Srbskim orsagu 793. Dakle ipak ne mo mi najzadnji, ali kad budemo došli na tak dalko, kak naprimer Hollandija, gde med jezero vojnikov je samo 50 takovih, koji neznaju pisati i citati?

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frtöl	frtig
Buza	Pšenica	9.75	—
Zab	Zob	5.90	—
Rozs	Hrž	7.25	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	4.60	—
» » ó	» stara	5.10	—
Árpa	Ječmen	5.70	—
Fehér bab uj	Grah beli	6.50	—
Sárga » »	» žuti	5.75	—
Vegyes » »	» změšan	5.50	—
Lenmag	Len	8.50	—
Bükköny	Grahorka	5.75	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstáber és vámentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyáral (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan lá

Kérje

The **Continental**
a **Bodega Company**

világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben

Saját fiók: **Budapest**

és a kis: **IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Caféval szemben**

670 4—20

5100. tük. 1898.

Végzés.

Dr. Kemény Fülöpnek Kozarics Mihályvaló csatlakozása kimondatik és kibocsátatik a következő együttes

Árverési hirdmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kozarics Mihályné szül. Szerneck Rozália és dr. Kemény Fülöp perlaki lakosnak Kozarics György elleni végrehajtási ügyében 10 frt 30 kr. tőke, 10 frt 60 kr. tőke, ennek 1898. évi ápril. hó 18. napjától járó 5% kamata 4 frt 90 kr., 4 frt 15 kr. eddigi, 6 frt árverés kérvényi költség ugy 27 frt tőke és jár. kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. jbiróság területén) fekvő a perlaki 183. sztkvben 2347., 3389. és 3401. hrsz. a foglalt ingatlanok 447 frt; 3357. sztkvben 3249. hrsz. a foglalt ingatlan a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben 197 frt; 3378. sztkvben 3183 hrsz. a foglalt ingatlanból Kozarics Györgyöt illető felerész 102 frt 50 kr.; 3549. sztkvben 3196. hrsz. a foglalt ingatlanból ugyanazt illető $\frac{1}{6}$ rész 187 frt kikiáltási árban az 682

1898. évi december hó 9. napján d. u. 3 órákor a tkvi hatóság irodájában dr. Tamás János és dr. Kemény Fülöp közbejöttelével megtartandó árverésen eladatni fog.

Miről az érdekeltek értesítetnek.

A perlaki kir. jbir. mint tkvi hatóság.

Kelt Perlakon, 1898. szept. 16-án.

4461/tük. 1898.

Végzés.

Neufeld Adolfnak Krámár Tamáshoz való csatlakozása kimondatik s kibocsátatik a következő együttes

Árverési hirdmény.

A perlaki kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krámár Tamás csehovecki lakosnak és Neufeld Adoll nagy-kanizsai lakosnak özv. Suplika Mátyás szül. Turek Verona ugyis mint kiskoru Suplika Erzsébet és Teréz t. és t. gyámja és Suplika Mátyás ismeretlen örökösei részére kirendelt dr. Bród Tivadar ügygondnok nagy-kanizsai lakos elleni végrehajtási ügyében 155 frt 95 kr. tőke ennek 1897. aug. 11-től járó 6% kamatai, 13 frt 14 $\frac{1}{2}$ kr., 38 frt 47 kr., 12 frt, 10 frt 65 kr., eddigi 11 frt 50 kr. árverés kérelmi költség ugy 100 frt tőke és jár. iránti követelések behajtása céljából a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a csehovecki 57. sztkvben 313. 430. hrsz. a foglalt ingatlanok a végreh. törv. 156. §. alapján egészben a C. 8. 9. 12. 13. alatt Turek Tamás és neje Horváth Erzsébet, Turek János és neje Mikolics Éva javára bekebelezett szolgálmi jogok fenntartásával 108 frt; a 342. sztkvben 438. hrsz. a foglalt ingatlanok Suplika Mátyást illető $\frac{1}{8}$ része 76 frt 50 kr. mégis a C. 3. 6. alatt Turek Tamás és neje Horváth Erzsébet, Turek János és neje Mikolics Éva javára bejegyzett szolgálmi jogok fenntartásával a 431. sztkvben 71/a. és 152/b. hrsz. ingatlanok a végreh. törv. 156 §-a alapján egészben a C. 6. 7. alatt Turek János és neje Mikolics Éva javára bejegyzett szolgálmi jogok fenntartásával 3 frt, 3 frt kikiáltási ár mint becsárban az

1898. évi december hó 9. napján d. e. 10 órákor

Csehovecz községhezánál, továbbá a m. királyi 1080. sztkvben 381/a. és 381/c. hrsz. a foglalt ingatlanok a végreh. törv. 156. §-a alapján egészben 108 frt illetve 28 frt kikiáltási árban Mura-Király községhezánál ugyanaz nap **d. u. 3 órákor** megtartandó árverésen eladatni fog.

A perlaki kir. jbir. mint tkvi hatóság. Perlak, 1898. évi szept. 13-án. 681

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbestalppal bélelt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalpbéléssel, ugyanannál a czipésznel s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetűt cipők kítőneknek bizonyultak, szilárdan és puhán járók; megszünt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő híve

Wekerle Sándor.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem

börkeményedés, sem lábdaganat,

sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkőnyebbül a járása annak, aki cipőjét dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbestalpbélelt kítőnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottat.

Szétküldés csakis utánvételt, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladókna megfelelő árendemény.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság,

Budapest VI. Sziv-utca 18.

524 6—22

Egy 13—14 éves fiu

ki a magyar és horvát nyelvben jártas

mészáros és vendéglős inasnak

azonnal felvétetik

Adelmann Ferencznél

STRIDÓN.

677 2—2

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvénynél, csúsnál, tag-szaggaltnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-sebberetű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyegyes nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK**

6 HUZÁS UJSÁGÍROK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

**FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA
ÉRT.**

**5 a 20.000
KORONA STB. STB.**

**ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
KIVÁNTATRA 20 ÉLEVNASSAL
KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁ
ROLJA A VALLALAT. 0266**

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
Muraközi tak.-pénzt. r.-t.
Csáktornyai tak.-pénzt.
„Muraköz” kiadóhivatala.

**Muraközi takarékpénztár részvény-társaság.
Csáktornyán.**

Hirdetmény.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság előleg üzletének hetedik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 50 kr. fizetendő, az első befizetés 1899. évi január hó 4-én veszi kezdetét.
2. A befizetések csakis 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 104 fittal befizetett részlet után a 208 hét lefolytával 115 forintot fizet vissza.
4. Az ekképen 11 forintot kitévő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
4. A kamatokat terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettetni.
6. Minden részlet után az egész összeg 115 forint előleg adatik.
7. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg üzletünkben résztvevők egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak, ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

Kérjük tehát azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, miszerint ráunk jelentkezni vagy azt levélben velünk közölni sziveskedjék.

Csáktornyán, 1898. december hó 1-én.

**A muraközi takarékpénztár
igazgatósága.**

684 1—3

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmnü a művelt közönség számára.

**ALDASSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR**

közreműködésével szerkeszti

MAR CZALI HENRIK

*Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.*

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveiben, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhü ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga világában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemrekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egészek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinnyesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, mind n uri háznak ékessége legyen.
A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Récai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) gyorsajtóján Csáktornyán.